

Si *Perec* fos xilè, es diria Alejandro Zambra.

Formas de volver a casa

ALEJANDRO ZAMBRA

Formas de volver a casa

Alejandro Zambra

Anagrama.

164 pàg. 15 €

A tothom que li agradi Georges Perec, quedarà entusiasmat amb el xilè Alejandro

Zambra. Ell mateix ens confessa que un dia li van demanar les cinc millors novel·les de la història, i totes cinc eren del francès, cosa que no va agradar gaire els que li encarregaven la llista, massa hispànics. Fins i tot va agafar *W o els records de la infantesa* per bastir la història d'un home sense records a *La vida privada de los árboles* (2007). Segons ell, *Les coses* és "de les poques novel·les generacionals que sempre funcionen".

Però Zambra no ha vingut a Barcelona per parlar de Perec, sinó de la seva última –i brillant– novel·la, *Formas de volver a casa*, un llibre que tot just obrir-lo ens atrapa amb una cita de Romain Gary: "En lloc de cridar, escric llibres". I el xilè s'ha capbussat en les seves arrels per descobrir que sí, ell ja, als 36 anys, té història. "La gent de la meua generació –diu– creiem que no teníem història, que la història era una cosa que li havia passat als pares, i que nosaltres simplement érem partícips d'altres discursos. Però arriba un moment que t'adones que sí, que tens una història i que més que voler explicar-la, has d'explicar-la".

La història de l'*alter ego* de l'autor a *Formas de volver a casa* comença arran del terratrèmol que va sacsejar

Santiago de Xile el 1985 i acaba amb un altre sisme, el de febrer del 2010. Entremig, el protagonista torna a casa diverses vegades, es desenganya, s'enamora i aprèn a viure, a construir la seva identitat. "M'havia criat amb les històries de la meua àvia sobre el terratrèmol de 1939, les quals tenien un punt com de ficció. I de sobte, el 1985, les històries es tornen reals i descobreixo que el terra que trepitjava es podiatrencar", indica.

De vegades, sembla que Zambra aspiri a passar comptes amb els seus pares. Al llibre hi ha una trobada vital, quan el protagonista ja madur torna a casa dels progenitors acompanyat de Clàudia, la seva amant i alhora la noia de qui es va enamorar la nit del terratrèmol de 1985. El pare li confessa que durant la dictadura de Pinochet ell no estava ni a favor ni en contra. Això enutja el protagonista, que decideix deixar la llar paterna quan surt el sol. En acomiadar-se, però, el pare li ofereix un plec de camises que no es posa. I ell les accepta, en un brillant gest de redempció. "El personatge –matisa Zambra– se sent ridícul quan s'encara al seu pare perquè té 30 anys, no 18. Ja no pot mirar sense mirar-se, i més enllà d'objectar els pares, vol posar-se al seu lloc".

Zambra intervé continuament en el relat, parla amb el lector i mai no l'allicona. *Formas de volver a casa* és com una conversa, tranquil·la i distesa. "El que els passa als personatges dels meus llibres no és extraordinari, li passa a tothom", diu. Però no tothom ho explica tan bé. –Andreu Gomila